

Асоциация на индустриалния капитал в България вчера в медиите

Дарик Радио

✓ Васил Велев: Асоциацията на индустриалния капитал подкрепя пакта за финансова стабилност

http://dariknews.bg/view_article.php?article_id=727610

Подкрепя ли бизнесът пакта за финансова стабилност, тоест преките данъци върху доходи и печалби да се променят само с мнозинство две трети от всички народни представители, да бъдат записани правила, че не може да се надвишава 40 на сто от БВП на България за публични разходи, и бюджетният дефицит да не надхвърля 2 на сто пак от БВП. Това са трите предложения на финансовия министър, внесени вече в парламента. Подкрепя ли ги бизнесът?

В "Седмицата" на Дарик разговор по темата с председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Г-н Велев, подкрепяте ли тези промени?

Асоциацията на индустриалния капитал има официално решение по този въпрос на националния си съвет. Да, подкрепяме ги. Даже... всъщност предложението да бъде ограничението до 2% на дефицита, а не до 3, както беше първоначалната версия, беше направено от Асоциацията на индустриалния капитал. Т.е. тук отчитаме, че едно наше предложение е прието.

Да, ама вдигнаха от 37 според първоначалния вариант на 40 процента възможността за разходи в БВП.

Да така е, като...

Това подкрепяте ли, това увеличение?...като се вземат предвид предстоящи европлащания, както и фактът, че и в Европейския съюз средно е 50% преразпределението, не е толкова лошо. И все пак това е една горна граница. Разбира се, дефицитът от 2% не трябва да бъде постигнат за сметка на спиране на плащания на държавата по задължения към бизнеса. Това беше изрично коментирано на срещата ни с вицепремиера.

Ами как ще стане? Значи, то наистина едната логика е, че бизнесът няма интерес от това нещо, защото държавата ще се стиска и няма да плаща възложените поръчки точно на този бизнес.

Не точно, държавата ще се вмести, ще се простира според чергата си. Ще ограничава тези публични разходи, които не са свързани с възстановяване на икономиката, които могат да бъдат отложени и които следва да бъдат ограничени, тъй като има сфери, в които очевидно има възможности за съкращаване на администрацията. Също така, тъй като сега сме в криза, говорим постоянно за дефицит, но това все пак няма да е вечно, а според нас е важно да има и ясни правила какво става с излишъка? Това беше друго предложение на Асоциацията на индустриалния капитал.

За него не пише нищо обаче, в предложението.

Да, така е.

Обаче все пак има противоречие. Голяма част от българския бизнес разчита на държавата и на нейните поръчки и се радва, когато даже във време на криза се строят някакви нови неща. Сега, ако се въведат такива финансови правила, много от частния бизнес ще загуби от приходите, които получава от държавата.

Всъщност логиката, че кризата се лекува с наливане на пари, не показва добър резултат. Всъщност в страната сега, по предварителни данни за миналата година дефицитът е 3,2% и той на фона на общия дефицит, средният за Европейския съюз, е два пъти по-добър. Това прави страната ни като кредитен рейтинг, като възможности за привличане на финансов ресурс в много по-изгодна ситуация от страни, в които си позволиха да харчат много повече от това, което са спечелили. Бизнесът не трябва да разчита изцяло за излизане от кризата на държавно финансиране. По-скоро тук трябва да търсим по-пълна усвояемост на средствата по европейските фондове. Трябва да разчитаме на създаване на добра среда, в която да се привлекат сериозни чуждестранни инвеститори, които с възлагане на поръчки на подизпълнители, на доставчици да спомогнат за излизане от кризата.

Във внесеното в парламента предложение се предвижда само новите данъци върху доходите и печалбите да се приемат с мнозинство, промени в тях две трети. Това изключва автоматично ДДС, изключва имуществените данъци. Съгласен ли е бизнесът с такива изключения независимо от спора, който водиха тук депутатите дали има или няма в Европейския съюз единна данъчна ставка, то като е казано между 15 и 25%, общо взето, очевидно, че няма единна ставка?

Да, има ограничения. То всъщност и за акциза е същото, има минимални акцизи, няма максимални.

Да, ама толкова е широка тази ножица, че... защо не се запише, че, и в конституцията, тези 20% ДДС не могат да се пипат, без две трети да искат.

Не може всичко да се запише в конституцията. Тогава ще се блокира работата, няма да има никаква гъвкавост. Но все пак е важно да се знае за инвеститорите, че преките данъци ще се променят трудно, защото при нас имаше едно говорене, на следващия ден буквално след като се приеха тези ставки започна говорене, че това е временно, че ще се променят, ще се увеличат, ще се премахне плоският данък. Нещо, което разколебава инвеститори, които правят инвестиции със средносрочни и дългосрочни хоризонти.

Институтът за пазарна икономика смята, че трябва да се въведат такива правила и за общините. Смятате ли, че трябва да се сложат такива стриктни рамки за процент разходи от продукта, който произвежда една община, процент от

дефицита, тежка промяна на местните данъци, определяни от общинския съвет, с по-големи мнозинства.

Определено колегите имат основание за това. Примери, като се обърнем назад, има много за неадекватно поведение на общините при определяне на данъци. Например за последните две години данък сгради на много места се... и такса смет се повиши драстично. Такса смет я слагам нарочно тук, защото тя има на много места функцията на данък, тя не е свързана с количеството генерирани битови отпадъци, а се определя на базата на балансовата стойност на дълготрайните активи, а вече на база на по-голямото между балансовата стойност и данъчната оценка на дълготрайните активи. Ние искахме, като бизнес предлагаме преди две години да се... това е предложение, което беше насочено, преди две години се случи да се увеличат данъчните оценки, преди кризата, защото много сделки се изповядват на данъчни оценки, а всъщност реалната пазарна цена, добавъкът до нея, което много често е повече от официалната, се плащаше в куфарче, но това трябваше да бъде съпроводено с намаляване на ставката, т.е. вдигаме базата, основата, намаляваме ставката, запазваме като размер на събраните данък сгради приблизително същата сума. При нас се вдигнаха на два пъти данъчните оценки, даже в редица случаи те надвишават значително пазарните предвид на това пък, че пазарните паднаха в резултат от кризата, но не се намалиха ставките и стана така, че две поредни години се покачва значително данък сгради. Общините имат възможност да намалят, защото с решение на общинския съвет се определя ставката, но това така или иначе не се прави на повечето места.

Т.е. от всичко, което казвате, вие си представяте да се пише, че има смисъл дори и по конституционен път и общините някак да бъдат вкарани в работа.

Да, определено има смисъл. Това, разбира се, е въпрос на една много по-разширена и дълга дискусия, тъй като много хора ще опонират, че така ще препятстваме самостоятелността на общините, тяхното самоуправление, което е прокламирано от редица управления досега като цел.

Логиката на слагане на такива рамки може да отиде още по-далеч, дотам, докъдето стига президентът на Европейската централна банка Жан-Клод Трише тази седмица, той предлага единно финансово министерство на цяла Европа. Какво мисли българският бизнес за такава идея?

Идеята още не е анализирана обстойно. Никая идея не тръгва от чистата глупост, така е и в случая. Не може да има обща валута, а в същото време всяка страна да прави какво си иска. Това не може да продължи дълго. Така че очевидно, ако ще остава еврото като обща валута в Европейския съюз и все повече страни ще се присъединяват към зоната, трябва да има координирана обща финансова политика. Въпросът е докъде да се простира тя, къде е границата.

Общи данъци.

Вижте, САЩ са една държава и там има общи данъци, но има и щатски данъци. Европейският съюз е много далеч от постигането на такава интеграция.

Но според вас ще стане някога като с Щатите, ще има общ европейски данък?

Напълно е възможно.

Трябва ли да бъдат слети НАП и НОИ? Друга дискусия от тези дни.

Може би повече основание има да се задава въпросът дали трябва да бъдат слети НАП и "Митници". Всъщност нямаме по този въпрос ясна позиция, има аргументи "за" и "против". Много административни промени наистина уморяват системата, водят до един период от време, в който тя не работи ефективно. Всичко това затруднява бизнеса. Ние винаги сме искали една по-голяма стабилност. Разбира се, това не трябва да препятства реформите.

Накрая за вашия проект - "Икономика на светло", на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Тази седмица пак обявявате, че 40 процента от бизнеса работи на тъмно изцяло или частично, 10 милиарда са загубите на България от сивия сектор. При тези констатации обаче какво решение предлагате?

Всъщност сивия сектор в редица случаи хората са склонни да го оправдаят с поведението на държавата.

Хлебарите казват пък, че даже държавата насърчава, защото имат интерес всички управляващи хлябът да е евтин.

Е, това сигурно не е точно така, защото спомнете си едно време внасяха безакцизно уиски чрез организации, освободени от данъци, такси и мита, и това да не се плащат данъци не е начинът да се постигне добра цена. Защото те не се плащат от едни, но се плащат от други, и тези, които не ги плащат, нелоялно конкурират изрядните данъкоплатци. За да се ограничи сивият сектор, не е достатъчно единствено да се повиши контролът, трябва и да се направи така, че на този бизнес, който е на светло, да му е по-лесно да оперира, тоест да се подобри бизнес средата. Защото една от причините за сивия сектор е недобрата бизнес среда. Не са само данъчните стимули.

lev.bg

✓ Асоциацията на индустриалния капитал подкрепя пакта за финансова стабилност

http://www.lev.bg/view_article.php?article_id=51971

Подкрепя ли бизнесът пакта за финансова стабилност, тоест преките данъци върху доходи и печалби да се променят само с мнозинство две трети от всички народни представители, да бъдат записани правила, че не може да се надвишава 40 на сто от БВП на България за публични разходи, и бюджетният дефицит да не надхвърля 2 на сто пак от БВП. Това са трите предложения на финансовия министър, внесени вече в парламента. Та, подкрепя ли ги бизнесът?

Интервю по темата с председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Г-н Велев, подкрепяте ли тези промени?

Асоциацията на индустриалния капитал има официално решение по този въпрос на националния си съвет. Да, подкрепяме ги. Даже... всъщност предложението да бъде ограничението до 2 процента на дефицита, а не до 3, както беше първоначалната версия, беше направено от Асоциацията на индустриалния капитал. Тоест тук отчитаме, че едно наше предложение е прието.

Да, ама вдигнаха от 37 според първоначалния вариант на 40 процента възможността за разходи в БВП.

Да така е, като. . .

Това подкрепяте ли, това увеличение? . . . като се вземат предвид предстоящи европлащания, както и фактът, че и в Европейския съюз средно е 50 процента преразпределението, не е толкова лошо. И все пак това е една горна граница. Разбира се, дефицитът от 2 процента не трябва да бъде постиган за сметка на спиране на плащания на държавата по задължения към бизнеса. Това беше изрично коментирано на срещата ни с вицепремиера.

Ами как ще стане? Значи, то наистина едната логика е, че бизнесът няма интерес от това нещо, защото държавата ще се стиска и няма да плаща възложените поръчки точно на този бизнес.

Не точно, държавата ще се вмества, ще се простира според чергата си. Ще ограничава тези публични разходи, които не са свързани с възстановяване на икономиката, които могат да бъдат отложени и които следва да бъдат ограничени, тъй като има сфери, в които очевидно има възможности за съкращаване на администрацията. Също така, тъй като сега сме в криза, говорим постоянно за дефицит, но това все пак няма да е вечно, а според нас е важно да има и ясни правила какво става с излишъка? Това беше друго предложение на Асоциацията на индустриалния капитал.

За него не пише нищо обаче, в предложението.

Да, така е.

Обаче все пак има противоречие. Голяма част от българския бизнес разчита на държавата и на нейните поръчки и се радва, когато даже във време на криза се строят някакви нови неща. Сега, ако се въведат такива финансови правила, много от частния бизнес ще загуби от приходите, които получава от държавата.

Всъщност логиката, че кризата се лекува с наливане на пари, не показва добър резултат. Всъщност в страната сега, по предварителни данни за миналата година дефицитът е 3,2 процента и той на фона на общия дефицит, средният за Европейския съюз, е два пъти по-добър. Това прави страната ни като кредитен рейтинг, като възможности за привличане на финансов ресурс в много по-изгодна ситуация от страни, в които си позволиха да харчат много повече от това, което са спечелили. Бизнесът не трябва да разчита изцяло за излизане от кризата на държавно финансиране. По-скоро тук трябва да търсим по-пълна усвояемост на средствата по европейските фондове. Трябва да разчитаме на създаване на добра среда, в която да се привлекат сериозни чуждестранни инвеститори, които с възлагане на поръчки на подизпълнители, на доставчици да спомогнат за излизане от кризата.

Във внесеното в парламента предложение се предвижда само новите данъци върху доходите и печалбите да се приемат с мнозинство, промени в тях две трети. Това изключва автоматично ДДС, изключва имуществените данъци. Съгласен ли е бизнесът с такива изключения независимо от спора, който водиха тук депутатите дали има или няма в Европейския съюз единна данъчна ставка, то като е казано между 15 и 25 процента, общо взето, очевидно, че няма единна ставка?

Да, има ограничения. То въсъщност и за акциза е същото, има минимални акцизи, няма максимални.

Да, ама толкова е широка тази ножица, че. . . защо не се запише, че, и в конституцията, тези 20 процента ДДС не могат да се пипат, без две трети да искат.

Не може всичко да се запише в конституцията. Тогава няма да има. . . ще се блокира работата, няма да има никаква гъвкавост. Но все пак е важно да се знае за инвеститорите, че преките данъци ще се променят трудно, защото при нас имаше едно говорене, на следващия ден буквално след като се приеха тези ставки започна говорене, че това е временно, че ще се променят, ще се увеличат, ще се премахне плоският данък. Нещо, което разколебава инвеститори, които правят инвестиции със средносрочни и дългосрочни хоризонти.

Институтът за пазарна икономика смята, че трябва да се въведат такива правила и за общините. Смятате ли, че трябва да се сложат такива стриктни рамки за процент разходи от продукта, който произвежда една община, процент от дефицита, тежка промяна на местните данъци, определяни от общинския съвет, с по-големи мнозинства.

Определено колегите имат основание за това. Примери, като се обърнем назад, има много за неадекватно поведение на общините при определяне на данъци. Например за последните две години данък сгради на много места се. . . и такса смет се повиши драстично. Такса смет я слагам нарочно тук, защото тя има на много места функцията на данък, тя не е свързана с количеството генерирани битови отпадъци, а се определя на базата на балансовата стойност на дълготрайните активи, а вече на база на по-голямото между балансовата стойност и данъчната оценка на дълготрайните активи. Ние искахме, като бизнес предлагаме да. . . преди две години да се. . . това е предложение, което беше насочено, преди две години се случи да се увеличат данъчните оценки, преди кризата, защото много сделки се изповядват на данъчни оценки, а въсъщност реалната пазарна цена, добавъкът до нея, което много често е повече от официалната, се плащаше в куфарче, но това трябваше да бъде съпроводено с намаляване на ставката, т.е. вдигаме базата, основата, намаляваме ставката, запазваме като размер на събраните данък сгради приблизително същата сума. При нас се вдигнаха на два пъти данъчните оценки, даже в редица случаи те надвишават значително пазарните предвид на това пък, че пазарните паднаха в резултат от кризата, но не се намалиха ставките и стана така, че две поредни години се покачва значително данък сгради. Общините имат възможност да намалят, защото с решение на общинския съвет се взима. . . се определя ставката, но това така или иначе не се прави на повечето места.

Тоест от всичко, което казвате, вие си представяте да се пише в. . . че има смисъл дори и по конституционен път и общините някак да бъдат вкарани в работа.

Да, определено има смисъл. Това, разбира се, е въпрос на една много по-разширена и дълга дискуссия, тъй като много хора ще опонират, че така ще препятстваме самостоятелността на общините, тяхното самоуправление, което е прокламирано от редица управления досега като цел.

Логиката на слагане на такива рамки може да отиде още по-далеч, дотам, докдето стига президентът на Европейската централна банка Жан-Клод Трише тази седмица, той предлага единно финансово министерство на цяла Европа. Какво мисли българският бизнес за такава идея?

Идеята още не е анализирана обстойно. Някоя идея не тръгва от чистата глупост, така е и в случая. Не може да има обща валута, а в същото време всяка страна да прави какво си иска. Това не може да продължи дълго. Така че очевидно, ако ще остане еврото като обща валута в Европейския съюз и все повече страни ще се присъединяват към зоната, трябва да има координирана обща финансова политика. Въпросът е докъде да се простира тя, къде е границата.

Общи данъци.

Вижте, Съединените американски щати са една държава и там има общи данъци, но има и щатски данъци. Европейският съюз е много далеч от постигането на такава интеграция.

Но според вас ще стане някога като с Щатите, ще има общ европейски данък?

Напълно е възможно.

Трябва ли да бъдат слети НАП и НОИ? Друга дискусия от тези дни.

Може би повече основание има да се задава въпросът дали трябва да бъдат слети НАП и "Митници". Всъщност нямаме по този въпрос ясна позиция, има аргументи "за" и "против". Много административни промени наистина уморяват системата, водят до един период от време, в който тя не работи ефективно. Всичко това затруднява бизнеса. Ние винаги сме искали една по-голяма стабилност. Разбира се, това не трябва да пречат реформите.

Накрая за вашия проект - "Икономика на светло", на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Тази седмица пак обявявате, че 40 процента от бизнеса работи на тъмно изцяло или частично, 10 милиарда са загубите на България от сивия сектор. При тези констатации обаче какво решение предлагате?

Всъщност сивия сектор в редица случаи хората са склонни да го оправдаят с поведението на държавата.

Хлебарите казват пък, че даже държавата насърчава, защото имат интерес всички управляващи хлябът да е евтин.

Е, това сигурно не е точно така, защото спомнете си едно време внасяха безакцизно уиски чрез организации, освободени от данъци, такси и мита, и това да не се плащат данъци не е начинът да се постигне добра цена. Защото те не се плащат от едни, но се плащат от други, и тези, които не ги плащат, нелоялно конкурират изрядните данъкоплатци. За да се ограничи сивият сектор, не е достатъчно единствено да се повиши контролът, трябва и да се направи така, че на този бизнес, който е на светло, да му е по-лесно да оперира, тоест да се подобри бизнес средата. Защото една от причините за сивия сектор е недобрата бизнес среда. Не са само данъчните стимули.

imotivarna.info

✓ Асоциацията на индустриалния капитал подкрепя пакта за финансова стабилност

<http://imotivarna.info/%D0%B0%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0/>

АИКБ подкрепя ли бизнесът пакта за финансова стабилност, тоест преките данъци върху доходи и печалби да се променят само с мнозинство две трети от всички народни представители, да бъдат записани правила, че не може да се надвишава 40 на сто от БВП на България за публични разходи, и бюджетният дефицит да не надхвърля 2 на сто пак от БВП. Това са трите предложения на финансовия министър, внесени вече в парламента. Та, подкрепя ли ги бизнесът? Интервю по темата с председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Г-н Велев, ...

[Вестник Труд](#)

✓ Анкета сочи 60 на сто дял на сивата икономика

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=916312>

Около 60 на сто е делът на сивата икономика в България. Това показва социологическо проучване сред гражданите, извършено по поръчка на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), съобщи изпълнителният й директор Добрин Иванов. Той посочи, че не може да има еднозначен и категоричен отговор за размера на явлениято, тъй като то е скрито и не се поддава на точни изчисления.

По данни на Националния статистически институт например сивият сектор е 10% от БВП. Според проучване на КНСБ от м. г. пък около 1 милион българи си докарват доходи от сивата икономика, а между 100 и 120 хил. преживяват само от бизнеса на тъмно.

Отговорите на участниците в новата анкета показват какви са усещанията на хората за размера на явлениято у нас и те са стряскащи.

Работодателите посочват по-малък процент за дела на сивия сектор - около 40. Т.е. различни са оценките на различните категории изследвани лица, добави Иванов.

Проектът на АИКБ включва и предлагането на законодателни промени за ограничаване на сивия сектор. Според изчисления на асоциацията вредите от него за икономиката надхвърлят 10 млрд. лв. Ако тези пари бяха влезли в бюджета, стандартът ни на живот щеше да е съвсем друг, смятат експертите на асоциацията.

***

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Дневник](#)

✓ Заразата засега и българския бизнес - цените падат

http://www.dnevnik.bg/bulgaria/2011/06/05/1101036_zarazata_zasegna_i_bulgarskiia_biznes_-_cenite_padat/

Разрастващата се криза със заразата от ешерихия коли в Германия започва да се усеща силно на българския пазар. Производители на зеленчуци заявиха пред "Дневник", че търсенето на продукцията им намалява в цялата страна, изкупните цени също. Търговците засега държат цените, но споделят, че клиентите все по-често питат за произхода на стоката.

Засега са засегнати предимно собственици на оранжерии, но се очаква да има ефект и върху производството на открито, тъй като според бранша възстановяването на цените няма да се случи до излизането на първите полски зеленчуци на пазара.

Ефектът се усети в момент, когато германските власти обявиха, че най-вероятният източник на заразата е местна ферма за кълнове, а не някой от масовите зеленчуци като краставици, салати или домати. Това означава, че рискът става още един продукт, на също така и че първоначалните твърдения от Хамбург за заразени испански краставици или зеленчуци от чужбина може да се окажат напълно неверни.

Заради тях големи износители като Испания и Холандия изгубиха милиони евро от нереализирана продукция, а Русия спря вноса на всички пресни зеленчуци от всички държави в ЕС. Епидемията отне до вчера живота на 21 души, а заразените са над 2000, но всички случаи са в Германия или са свързани с пътуване до тази страна.

България няма директен износ за Русия, но се очаква решението на Москва да доведе косвено до нов удар върху сектора у нас заради опитите на западноевропейските фермери да търсят на много по-ниски цени реализация в нови страни.

Според председателя на асоциацията на земеделските производители Христо Цветанов "от ден на ден проблемът започва да се усеща все по-сериозно, макар първоначално да смятахме, че няма да има силен ефект в България". Изпълнителният директор на асоциацията на производителите на оранжерийна продукция Пламен Димитров допълва, че цените са почти 50% по-ниски от миналата година именно заради паниката в Западна Европа.

Това се потвърждава и от официалните данни на Държавната комисия по стокови борси и тържища - през последната седмица цените на краставиците например са били средно 0.93 лв./кг на едро, а преди година - 1.47 лв./кг. В същото време са се увеличили производствените разходи. Обобщени данни за загуби в сектора ще имат след около месец.

[Вестник Сега](#)

✓ Премиерът обеща серия от скокове на заплати и пенсии

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=9324&sectionid=16&id=0000102>

Минималната работна заплата ще бъде увеличена от 240 лв. на 270 лв., а до десет дни ще стане ясно с колко ще се вдигнат и пенсиите, обеща вчера премиерът Бойко Борисов. От думите му се разбра още, че повишението няма да е еднократен акт, а серия от постоянни увеличения, "за да не ни обвинят в популизъм преди изборите". Според Борисов ръстът на доходите ще струва на хазната около 20 млн. лв., а увеличението на заплати и пенсии е възможно заради подобрите приходи в бюджета.

Идеята за увеличение на минималната заплата бе лансирана вече няколко пъти от социалния министър Тотю Младенов. Колегата му от финансовото ведомство Симеон Дянков обаче също нееднократно бе категоричен, че в бюджета за т.г. пари за това няма.

[Вестник Класа](#)

✓ Има опасност от задълбочаване на дефицита и стопяване на резерва

http://www.klassa.bg/news/Read/article/170916_%D0%98%D0%BC%D0%B0+%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82+%D0%BE%D1%82+%D0%B7%D0%B0%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B1%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B0+%D0%B8+%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0

Задават се избори, които ще увеличат натиска за повече текущи разходи. Затова все още не се изключва сценарий на задълбочаване на дефицита и оттам на стопяване на фискалния резерв, пише в непериодичен доклад на „Индъстри уоч“ за макрорисковете в Европа и България до 2012 г. Експертите отчитат, че подобрението на бюджетната позиция в България е знак за възможна стабилизация на фискалната политика и ограничаване на политическия риск, както и риска от потенциална промяна на паричния режим. Въпреки това трябва да се има предвид, че правителството е твърде зависимо от инфлационната динамика, която е извън неговия контрол, за да осигури изпълнение на приходите си. До момента кабинетът реже основно капиталови разходи, но това е възможно да не е достатъчно, за да се постигне бюджетен баланс, категорични са от „Индъстри уоч“.

Припомняме, че след години на излишци България за първи път отчете дефицит, и то свръхдефицит, през 2009 г. Като

причина за това от сегашното правителството посочиха наследените стари договори от кабинета на тройната коалиция. Според оценки на бизнеса от края на 2009 г. неплатените суми са били около 1,5 млрд. лв., а според други информации необезпечените договори са за 2,15 млрд. лв. Бюджетът за 2011 г. също се очаква да бъде с дефицит, който според плановете на правителството на ГЕРБ ще бъде 2,5% от БВП, или 1,963 млрд. лв. В същото време се залага ръст на БВП от 3,6%.

Междувременно от финансовото министерство публикуваха бюлетин „Балканските страни: Икономическа динамика и очаквания 2007-2012“, според който в периода 2007-2010 г. отрицателното бюджетно салдо на балканските страни се е увеличило от едва 0,2% от БВП до -3,8% от БВП. За същия период дефицитът в ЕС нараства от 0,9% до 6,4% от БВП. Експертите от МФ очакват тенденцията на по-висок среден дефицит в ЕС да се запази до 2012 г. въпреки усилията на съюза за фискална консолидация. Според прогнозите на Европейската комисия и Международния валутен фонд до 2012 г. балканските икономики отново ще достигнат значително по-висок темп на икономически растеж от ЕС-27.

ЕС е основният търговски партньор на България и затова българската индустрия следва развитието на пазара в Европа. Сега най-важният въпрос е дали Европа върви по стабилен път на възстановяване, или предстои нова рецесия, т.нар. второ дъно на кризата в ЕС, както и в САЩ, изтъкват експертите от „Индъстри уоч“. Инвестициите и кредитът към частния сектор продължават да стагнират в Европа. Към това трябва да прибавим, че правителствата от ЕС добавиха над 2 трилиона евро към държавния дълг под формата на директни субсидии за банки и финансови стимули. Опасенията са, че свиването на фискалните стимули може да върне обратно в рецесия европейската индустрия, а оттам би се свило търсенето за българските износители.

В случай на продължение и географско разрастване на дълговата криза в Европа ще има нови сътресения във финансовия сектор. Ако това се случи, апетитът на чуждестранните индивидуални и институционални инвеститори към инвестиции в Източна Европа ще намалее, отчита още докладът. Според анализаторите основната причина за спада на инвестициите в България е замръзналият приток чужди капитали. Преките чуждестранни инвестиции се свиха от 9 млрд. евро през 2007 г. до 1,6 млрд. евро през 12-те месеца до март 2011 г. ПЧИ все още са положителни, но банките нетно погасяват външните си задължения поради свитото търсене на вътрешен кредит. Спадът на чуждите инвестиции обяснява защо въпреки бързия растеж в експортно ориентирани сектори общата икономическа активност се увеличава скромно с 0-1% годишно, уточняват от „Индъстри уоч“.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Томислав Дончев: Министерствата остават в София, но експертите отиват в провинцията

Край на бумашината в европроектите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-06-06&article=369926>

Спряха ли злоупотребите с европари? Могат ли да се опростят правилата за кандидатстване и управление на проектите, така че да се улесни родният бизнес? Готови ли са приоритетите на следващия програмен период на оперативните програми и кои сфери имат най-голяма добавена стойност за икономиката ни? Дни след приемането на промените в закона за обществени поръчки от правителството, на въпросите на "Стандарт" отговаря министърът по управление на евросредствата Томислав Дончев.

-Г-н Дончев, защо е по-лесно да се спечели проект в Брюксел, където има по-малко изисквания за бумашина и по-леки правила, отколкото в България?

- Всичко, което се организира от Европейската комисия, обикновено е много по-просто като бюрократични и административни изисквания. Но това не е разлика само между комисията в България, а и в която и да е държава членка. Ние нямаме свобода да определяме националните правила на 100% сами. По същество 2/3 от изискванията, които се спазват у нас, не са български. Допълнително в крачка се налагат да бъдат правени промени, които по същество увеличават бюрократичната тежест по препоръки на одиторите - наши и европейски. Има и една вътрешна склонност на администрациите за преосигуряване. Строгите правила обаче са причина за по-малко злоупотреби. България не е толкова далече от границата, до която може да опростява правилата. Близо сме до лимита.

- Намаляха ли злоупотребите с еврофондове или все още се появяват нови номера в тази насока?

- След въвеждането и функционирането на методика за финансовите корекции всички са изключително предпазливи, когато възлагат проекти с европейски пари. И категорично броят на новите прояви на "творчество" в тази насока е намалял. Но излизат на светло много стари случаи на злоупотреби. Основно проблемите са с дискриминационни условия. В началото на голяма част от възложителите им беше трудно да разберат какво всъщност означава дискриминация. За много от тях да насочиш примерно поръчката към фирма от конкретна държава не беше проблем. А това е ограничение пред свободната конкуренция. Дисциплината при търговете с европейски пари е факт. Но има разлика при поръчките с пари от бюджета и това не е нещо добро. Разчитам, че по-добрият ред и по-висока прозрачност при европейските пари ще се прехвърлят и по отношение на националните пари.

- Това трябва да стане със закона за обществените поръчки?

- Този закон описва само рамката, в която се развива средата. Който трябва и да следи как са похарчени парите. Законът не може да изчерпи всичко това. Нито Търговският закон ни учи как да правим бизнес, нито Семейният кодекс може да ни уреди моралното отношение в семейството. По същия начин законът за обществените поръчки не може да каже на кого какво да възлага. Това си е исконно право на възложителя. Аз не знам в общината "Х" какво имат нужда да им бъде възложено. Единственото, за което имам претенция, е по какъв начин методически да се възлага, така че да не се изкривява пазарът.

- Кой нови текстове в закона работят за това?

- Имаше множество обществени обсъждания. Направихме максимално възможното и необходимо да се съобразим с

препоръките на всички, доколкото те влизат в общата логика на промените. Приехме предложението на Строителната камара - да бъде ползван регистърът ѝ, за да не се доказват повторно обстоятелства, описани в регистъра при всяка поръчка от всеки отделен кандидат. Когато други браншови организации достигнат същата зрелост и имат такъв регистър, това може да се случи и в други сектори. Голяма еволюция претърпя и грубият първоначален вариант на т.нар. инхаус, или вътрешно възлагане. Остават всички ограничителни условия за вид държавно дружество, на което да се възлагат поръчки без търг и начин на контрол върху него. Такива поръчки без конкурс ще могат да се възлагат само за комунални дейности свързани със снегочистване, сметосъбиране, сметоизвозване, оползотворяване на отпадъците. Държавата няма да може да възлага поръчки без конкурс на свои фирми в строителството, информационните технологии и по отношение сферата на доставки. Голямата придобивка на закона е централен орган за предварителен контрол, който се осъществява от Агенцията за обществени поръчки. Щом нещо е минало предварителен контрол, можем да бъдем спокойни, че няма дискриминационни условия в процедурата. И на второ място ще съкратим сроковете за предварителен контрол. Голямото предизвикателство е, че ще трябва да създадем допълнителен капацитет на агенцията. Мислим да го направим основно с европейски пари, ползвайки ОП "Техническа помощ и ОП "Административен капацитет". А 309 000 лв., които не са допустими от Брюксел, ще бъдат осигурени солидарно от всички министерства, които разходват европари.

- Кога ще е възможно да се кандидатства за европроекти по електронен път?

- Техническата инфраструктура и софтуерът са готови и са в режим на интензивни тестове от няколко месеца. До дни ще е факт първото електронно подаване на документи. Когато няма време за пътуване на документите, за размножаване, за разнасяне на папки от една канцелария в друга, това силно скъсява времето и ще намали разходите. Сега има проекти, които тежат по 250 кг. Модулът за електронно отчитане също е в много напреднала фаза. Много искам тези, които първи подадат документи по електронен път, да могат да се отчетат така. Всъщност главната бумачина е в отчитането. Пак се случва така, че в сферата на европейските пари изпреварва всички останали сфери на държавната администрация и тя е в режим на догонване. Това, което се надяваме, е да бяга достатъчно бързо.

- Защо нито една фирма досега не е искала финансови компенсации за забавени европроекти? Чиновниците работят много бързо или компаниите ги е страх да си търсят правата?

- Сигурно по-малко и от двете. Нямам впечатление бенифициентите да са много уплашени, съдейки по характера на жалбите, които ние получаваме. Няма никакво притеснение да се оплакват конкретно даже не от ведомство, а от даден служител. Малко са проявите на фрапиращо беззаконие или некомпетентност.

- Избрахте ли общините, в които ромите сами ще си строят жилища с европари?

- В момента тече процедура по избор. Исканията са от над 10 общини, а можем да включим само три. Искане ми се единият проект да е в голям град, където има компактни групи ромско население. Но и да успеем в един по-малък град, да закрием изцяло едно гето. Но не е правилно фокусът да е само върху къщичките, доколкото това е интегрирана схема.

Инфраструктурните мерки трябва да вървят с чисто социални мерки - в сферата на образованието, здравеопазването и интеграцията в пазара на труда. Защото добър стопанин не е само този, който има покрив над главата, но който има възможност да бъде нормален гражданин.

- Ясни ли са вече приоритетите за следващия програмен период?

- Има едно предварително изчистване на приоритетите на базата на анализ, изготвен от експерти. Засега дебатите се водят на силно принципно ниво. Основният акцент ще е върху сфери, които генерират растеж в дългосрочен план. Особено внимание ще се обърне на научно-развойната дейност. Икономиката, базирана на знанието, е в пълно съзвучие със стратегията "Европа 20/20". Ключова е темата за транспортна достъпност - подобряване на всички видове инфраструктура. Разбира се, ще има и други мерки, свързани със социалната сфера, образование, здравеопазване. Ключовите фактори, които определят дали един инвеститор да дойде и да си остави парите тук, са квалификация на работната сила, транспортна достъпност и качествено административно обслужване. През следващия програмен период ще има по-малко оперативни програми, вероятно 5. Те ще са с по-ясен фокус като цели и приоритети. В някои от тях ще има индикативен списък с предварително уточнени проекти. Голяма част от домашното ни е свършено, защото са ясни държавните приоритети в базисната инфраструктура. Има предварителна нагласа по отношение на сектори, в които да бъде фокусирана подкрепата. Но това така или иначе е обект на бъдещи дискусии, които до известна степен са по-важни от дебата за конституцията.

- Ще има ли нови оперативни програми?

- Нови програми няма да има. Но няма основания инфраструктурните програми да са толкова раздробени. Както и тези, които по същество обслужват държавните и публичните администрации. До момента съм получил не по-малко от пет искания за нови оперативни програми, между които ОП "Туризъм", ОП "Здравеопазване", ОП "АйТи", ОП "Образование". Това не е необходимо. Ние не можем за всеки отделен приоритет да правим оперативна програма. Един от големите проблеми на сегашния програмен период е, че националната стратегическа референтна рамка и текстовете на самите програми са правени в предкризисни времена. Има и пълна дисперсия - направен е опит всяко позитивно хрумване да бъде финансирано. Очевидно това не носи необходимият резултат. Нужен е дълбок анализ кой приоритет ни носи най-висока добавена стойност. Вече няма да има национална стратегическа референтна рамка, а единен договор за партньорство между Европейската комисия в съответната държава, като в него ще са включени и инвестиционните мерки, които до момента се финансират по програма за развитие на селските райони. Системата за управление на средства ще е съвсем различна, много по-концентрирана. Това вече е консултирано с Европейската комисия, има принципна подкрепа.

- Ще прехвърлите ли всички държавни експерти от министерствата в нова централна структура?

- Да. Но не забравяйте една друга много важна част от процеса. Ще има изнасяне на жива сила от столицата към

регионите. Едва ли това ще са министерства. Но качествените експерти със сигурност ще трябва да работят в регионите, където реално се случват нещата. Иначе аз с удоволствие бих си преместил ведомството и в друг град.

[Вестник Пари](#)

✓ Конституционният съд отмени национализацията на пенсионните фондове

<http://pari.bg/static/pdf/pages/07.pdf>

[Вестник 24 часа](#)

✓ Румяна Бъчварова: Няма причина за предсрочни избори

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=917750>

- Г-жо Бъчварова, две нови социологически проучвания - на НЦИОМ и на МБМД, дават на ГЕРБ съответно 30 и 34%, като за БСП са съответно 16 и 15 на сто. Коментирайте тези числа. Аргумент ли са за избори 3 в 1? - Към момента на проучването тези цифри означават, че ГЕРБ остава най-голямата и най-влиятелната политическа сила, без сериозна алтернатива. Означава, че опозицията 2 г. след изборите не е успяла да натрупа допълнително доверие. И най-важното, че няма никаква обективна причина да се върви към предсрочни парламентарни избори. - Но Атака взе да дава сигнали, че няма да е вече ...

Четете повече във вестника!

[Вестник Новинар](#)

✓ Индъстри Уоч: Не е изключено фискалният резерв на България да се стопи

http://novinar.bg/news/industri-uoch-ne-e-izkliucheno-fiskalniiat-rezerv-na-balgariia-da-se-stopii_MzU5NTsxMg==.html

Индъстри Уоч разпространи непериодичен доклад с макро рисковете до 2012 г. Ето основните изводи накратко:

- ЕС е основният търговски партньор на България и затова българската индустрия следва развитието на пазара в Европа. Сега най-важният въпрос е дали Европа върви по-стабилен път на възстановяване или предстои нова рецесия, т.нар. "второ дъно" на кризата в ЕС, както и в САЩ.
- Инвестициите и кредита към частния сектор продължават да стагнират в Европа. Към това трябва да прибавим, че правителствата от ЕС добавиха над 2 трилиона евро към държавния дълг под формата на директни субсидии за банки и финансови стимули. Свиване на фискалните стимули може да върне обратно в рецесия европейската индустрия, а оттам би се свило търсенето за българските износители.
- В случай на продължение и географско разрастване на дълговата криза в Европа ще има нови сътресения във финансовия сектор. Ако това се случи, апетитът на чуждестранните индивидуални и институционални инвеститори към инвестиции в Източна Европа ще намалее.
- В България подобрението на бюджетната позиция е знак за възможна стабилизация на фискалната политика и ограничаване на политическия риск, като и риска от потенциална промяна на паричния режим. Все пак трябва да се има предвид, че правителството е твърде зависимо от инфлационната динамика (която е извън неговия контрол), за да осигури изпълнение на приходите си. До момента правителството реже основно капиталови разходи, но това е възможно да не е достатъчно, за да се постигне бюджетен баланс. Задават се избори, които ще увеличат натиска за повече текущи разходи. Затова все още не изключваме сценарий на задълбочаване на дефицита и оттам на стопяване на фискалния резерв.

[Вестник Капитал](#)

✓ Торстен Вайнелт: Гърция в момента не представлява реален риск за българските банки

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2011/06/03/1100170_torsten_vainelt_gurciiia_v_momenta_ne_predstavliava/

Европа на две скорости е фраза, която може и да звучи странно за ушите на неспециалистите, но която всеки студент по Европеистика знае наизуст. Напоследък обаче все по-често можете да я чуete и извън тесните академични кръгове.

Възстановяването на икономиките в ЕС все по-отчетливо се случва именно по този начин – по-бързо за едни и доста по-умерено за други. Икономистите обаче обясняват, че това е напълно очаквано и нормално.

"Възстановяването на две скорости е неизбежно", коментира Торстен Вайнелт. Той е управляващ директор на анализаторското звено на Unicredit Group – Unicredit Research, и беше в България за среща с клиенти на банката, пред които представи прогнозите на групата за развитието на икономиките на страните от Източна Европа. Вайнелт обаче напомня и още нещо – това, че двускоростната Европа всъщност съвсем не е ново явление. "Това беше ситуацията и през последните 10 години - тогава държавите от периферията водеха, а ядрото изоставаха. През следващите 2-3 години ще наблюдаваме обратното – растежът в периферията ще изостава, докато страните от ядрото и най-вече Германия ще водят напред", посочва той. По думите му през следващите години държавите от периферията ще трябва да се откажат от разточителните разходи, да намалят бюджетните дефицити и намерят начин да възстановят конкурентоспособността си. Те са поставени в условията на паричен съюз и не могат да използват валутна обезценка. За да постигнат тези цели, ще им се наложи да намалят единичната цена на труда. "Това е доста болезнена, но необходима в дългосрочен план корекция за страните от еврозоната", твърди икономистът.

Разбира се, горещата тема е

Случващото се в Гърция

По време на разговора ни с Торстен Вайнелт дебатите по темата дали за страната ще е най-добре да обяви фалит или не продължават с пълна сила в Европа. Икономистът обаче подчертава, че обявяването на несъстоятелност и излизането от еврозоната не са възможно политическо решение. "Очакваме в следващите седмици ЕС и МВФ да постигнат споразумение с гръцките власти за следващия транш от подготвения спасителен пакет, както и за разширяване на действащата програма с още 52.7 млрд. евро", посочва той. Това по думите му ще гарантира финансирането на Гърция до средата или края на 2013 г., когато ще влезе в сила новият Европейски стабилизационен механизъм (ESM), който ще наследи сега действащия (EFSF) и ще трябва да гарантира стабилността в еврозоната. Според икономистите от Unicredit Research едва след 2013 г. е по-вероятно да се стигне до някаква форма на реструктуриране на гръцкия дълг, и то в случай че страната успее да генерира първичен бюджетен излишък (без плащанията по вътрешен и външен дълг). Тогава вече могат да се обсъждат варианти за реструктуриране – било то чрез "репрофилиране", удължаване на сročността на кредитите, намаляване на купонните плащания или пък евентуално намаляване на размера на самия дълг, което икономистите обичат да наричат подстрижка (haircut). Вайнелт обяснява, че евентуално намаляване на гръцкия дълг сега би отхлабило натиска за продължаване на структурните реформи пред правителството. "Трябва да се постигне по-голям напредък по отношение на реструктурирането на икономиката и повишаването на конкурентоспособността – било то чрез приватизация или чрез реформи в социалната сфера и трудовия пазар и, разбира се, чрез намаляване на разходите. Но всичко това трябва да се случи, преди да има смисъл от реструктурирането на дълга", изтъква той. Не по-малко важно според него е и да се достигне до момента, в който гръцкото население осъзнае необходимостта да даде своя принос, като плаща данъците си, така че да се повишат приходите в бюджета. "Що се отнася до намаляването на разходите, засега се справят сравнително добре", смята Вайнелт. Положителна оценка според него заслужават и плановете за увеличаване на приходите от приватизация – Гърция обяви амбициозна приватизационна програма, от която се очаква да набере около 50 млрд. евро. "Могат да го направят. Разбира се, ако успеят да ускорят процеса, толкова по-добре", посочва той. По думите му обаче най-чувствителният проблем пред страната ще е да използва част от тези приходи за инвестиции в инфраструктура и образование, така че да се увеличи дългосрочният ѝ потенциал. Междувременно проблемите в Атина естествено неминуемо дават

Отражение върху София

Връзката не е изненадваща – както заради близките търговски отношения, така и заради факта, че около четвърт от банковата система в България е собственост на гръцки финансови институции. "Нека сме честни – със сигурност инвеститорите виждат България като малко по-уязвима в сравнение с други страни от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) заради експозицията ѝ към Гърция", посочва икономистът. По данни на Unicredit Research около 13% от износа на България е към периферните страни от еврозоната (най-вече към Гърция) – дял, който надвишава над два пъти аналогичните експозиции на останалите държави от ЦИЕ. А тъй като очакванията на анализаторите са потребителското търсене в страните от периферията на паричния съюз да се забави, това неминуемо ще окаже влияние и върху ръста на износа в България, който понастоящем е основният двигател за растежа на икономиката.

По отношение на банковата система обаче Вайнелт е категоричен – кризата в Гърция в момента не представлява реален риск за българските кредитни институции. "Да го кажем така – да, имате експозиция към Гърция, но има и някои смекчаващи фактори", обяснява той. "Един от тях е съществуващият кредитен инструмент от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), който би могъл да се ползва от засегнати от кризата банки в България при евентуална нужда от ликвидност", посочва икономистът. Друг фактор по думите му е фактът, че българските банки са добре капитализирани в момента. Освен това, допълва той, винаги съществува и възможността при необходимост гръцките банки да продадат дяловете си на други, по-силни финансови институции в Европа.

Всичко това според него говори, че влиянието на случващото се в Гърция върху българската банкова система ще е относително ограничено. "Разбира се, ако се стигне до държавен фалит и свързаните с него проблеми в банковата система в Гърция, това би оказало много по-голямо влияние. Но както вече казах, не предвиждаме подобно развитие, със сигурност не и до 2013 г.", изтъква той. Що се отнася до периода след 2013 г., по думите му рискове биха се проявили при евентуално прекалено рано или неорганизирано реструктуриране на гръцкия дълг. Очакванията на анализаторите към момента обаче са точно за обратното, т.е. евентуалното реструктуриране да се случва организирано и контролирано.

Всъщност новото изостряне на кризата в Гърция е само единият от общо

Трите "черни лебеда"

с които според Вайнелт световната икономика се е сблъскала през 2011 г. Другите два са земетресението в Япония заедно с последвалата вълна цунами и аварията в АЕЦ "Фукушима", както и събитията в Близкия изток и Северна Африка. Един от най-очевидните ефекти е покачването на цените на суровините и по-високата инфлацията. "Ако цените на енергията се установят на определени равнища, това ще е положителна новина. Ако обаче кризата в Близкия изток и Северна Африка се пренесе към Саудитска Арабия и това доведе до сътресения при доставките, ефектите ще са негативни", обяснява Вайнелт. Положителен ефект върху цените на борсово търгуваните стоки може да има и покрай очакваното приключване на втория етап на американската програма за увеличение на ликвидността (т.нар. quantitative easing, което на практика представлява печатане на пари от страна на Федералния резерв) в края на юни. Според икономиста вероятният ефект от това ще е задържане на цените на борсовите стоки, така че очакванията му са през втората половина на 2011 г. да не се наблюдават подобни резки увеличения, на каквито станахме свидетели до момента.

Установяването на по-устойчиви равнища на цените на храните и енергията логично би трябвало да доведе и до успокояване на общата инфлация, която в момента се движи предимно от тях. Вайнелт обаче подчертава, че за разлика от нея, т.нар. същинска инфлация (core inflation), която не отчита измененията в цените на храните и енергията, запазва

относително стабилни равнища както в Източна, така и в Западна Европа. Това по думите му се дължи на липсата на натиск по линия на работните заплати, както и на факта, че вътрешното потребление в Европа все още не се възстановява с ускорени темпове. "Разбира се, следим инфлационната картина както на изток, така и на запад, но със сигурност ситуацията е много по-малко драматична, отколкото в страни, чиито икономики в момента функционират на или над пълния си капацитет, каквито са развиващите се пазари в Азия и в Латинска Америка", обяснява икономистът. Типичен пример в случая е Китай, където осезаемият ръст на икономиката през последните години и свързаното с него покачване на инфлацията вече дават поводи за притеснение от

Прегряване

"Китайската икономика очевидно расте силно, инфлацията също се покачва и поради това наблюдаваме затягане на паричната политика от страна на китайските власти – както по линия на повишаване на лихвите, така и в посока повишаване на изискванията за резервите", посочва Вайнелт. Затова затаеният дъх, с който Европа (и най-вече Германия, чиито икономически растеж е тясно свързан с Китай) следи събитията на изток, не е изненада. "Китайското търсене е основният двигател на глобалния растеж от началото на кризата. Така че едно постепенно забавяне на китайската икономика, каквото може да се очаква до края на тази и началото на следващата година, ще се пренесе по подобен начин в Германия. Ще засегне и новите страни - членки на ЕС, които са основните производствени бази за германските експортни продукти", обяснява анализаторът. Според него е твърде вероятно в момента да наблюдаваме пика в инерцията за растеж и е нормално тази инерция да започне да се забавя, но със сигурност не се очаква рязко забавяне или срив в икономическата активност в Китай. "Сценарият, който наблюдаваме, е това, което наричаме меко приземяване или просто охлаждане, което да предотврати прегряване на икономиката. И свързаните с него ефекти ще са подобни в Германия и в Източна Европа", твърди той.

Прогнозата му конкретно за България е сходна – очаква ръстът на износа да се забави леко в бъдеще именно заради зависимостта на страната ни от растежа на Германия. "Ако погледнете цяла Източна Европа, вътрешното търсене към момента остава доста слабо", изтъква Вайнелт. По думите му с изключение на Турция, чиято икономика вече показва признаци на прегряване, останалите страни от региона на практика все още са под потенциала си. Възстановяването на вътрешното потребление и връщането на чуждестранните инвестиции според него е процес, който вече е в ход, но за момента се случва много, много плавно. По подобен начин стоят нещата и по отношение на банковото кредитиране, което също остава твърде слабо почти в целия регион. Добрата новина е, че в повечето страни, включително и в България, вече се наблюдават първите, макар и скромни сигнали за увеличаване на новоотпусканите кредити. "Това ще се подобри в течение на годината, особено в корпоративния сектор, за сметка на кредитирането за домакинствата – за него очакваме да се забави малко, както е и навсякъде другаде в Източна Европа", прогнозира икономистът.

***

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Класа](#)

✓ НАП взе на прицел 360 фирми за укрили данъци

http://www.klassa.bg/news/Read/article/170915_%D0%9D%D0%90%D0%9F+%D0%B2%D0%B7%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B5%D0%BB+360+%D1%84%D0%B8%D1%80%D0%BC%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8+%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8A%D1%86%D0%B8

За първи път правим централизирана селекция на национално ниво на големи данъкоплатци, средни данъкоплатци и вече сме идентифицирали 360 фирми, които със сигурност по един или друг начин са направили така, че умишлено са стопили корпоративния данък. Това съобщи в предаването "Седмичата" по „Дарик“ шефът на НАП Красимир Стефанов. Той уточни, че според изчисления, направени по специална матрица, е доказано, че 140 компании са генерирали изкуствени загуби в размер на 400 млн. лв., за да не платят дължимите данъци. Шефът на НАП разказа за новата тактика, възприета от приходната администрация, по отношение на длъжниците. "Започваме с един малко по-алтернативен, модерен метод на контакт с тези фирми, който се използва и в европейските държави, а именно разговори с тези фирми и опит да ги убедим, че ние знаем, че те умишлено са излезли на загуба или са укрили корпоративен данък, и ще се опитаме да ги убедим да направят корекция съответно на този данък и да си го платят", обясни Стефанов. Целта на новия подход е да се постигне краткосрочен и бърз ефект при събирането на приходи в хазната.

Съществува риск за събирането на корпоративния данък, защото той е огледало на дейността на бизнеса, а пикът на кризата в страната беше миналата година, което се отразява на плащането на данъци през тази, коментира данъчен №1 и направи уговорката, че това не отменя плащането на дължимите към държавата налози, които ще бъдат установени при последваща проверка от страна на НАП. Той допълни, че колегите му в Америка дори можели да се договарят и за размера на задълженията на фирмите, "но ние не сме доживели до това ниво".

Изчисленията са правени от 2004 до 2009 г., уточни за "Класа" Николай Петков, директор на дирекция „Управление на риска“ в НАП. Въз основа на тях е направена Топ 10 класация на некоректните браншове в икономиката. Сред укриващите данъци са дружества в секторите строителство, търговия с течни горива, както и целият сектор на търговците – от тези на едро до най-дребните, които обикновено са в сивата икономика. Затова данъчните се готвят да внедрят практиката за свързване на касовите апарати на всички търговски обекти със съвършите на НАП, което трябва да стане до 30 септември за всички регистрирани търговци по ДДС и до 31 март 2012 г. за всички останали търговци.

През 2005 г. в съседна Сърбия е въведена система за свързване на касовите апарати с данъчните служби, които следят за измами. След обсъждания в нашия парламент бе гласувано и България да последва сръбския пример. Подобна практика не съществува в други страни от ЕС, тъй като там "проблемите с укриване на данъци не са толкова сериозни, колкото на

Балканите". Както отчете и Красимир Стефанов, след въвеждането на новата система фискални устройства, свързани с данъчните служби, отчетаните обороти в Сърбия нарастват в пъти. В крайна сметка не е важно колко схеми за укриване на данъци е разкрила НАП и колко глоби е съставила, а дали това води до намаляване на съответния риск или не. С други думи – дали следващата година ще имаме по-малко данъчни измами, обясни за "Класа" Николай Петков. В интервюто си пред „Дарик“ шефът на НАП отрече слуховете да заеме овакантения стол на Христина Митрева в НОИ, нито пък за сливането на двете приходни ведомства. По думите му бюджетите на здравната каса и на осигуряването вече ще се правят от финансовото министерство.

[Вестник Сега](#)

✓ Ваньо Танов: Проверяваме голяма фирма за горива, очаквам компромати

http://novinar.bg/news/vanio-tanov-proveriyavame-goliama-firma-za-goriva-ochakvam-kompromati_MzU5NjsxMQ==.html

Агенция "Митници" започва мащабни проверки срещу голяма българска фирма, занимаваща се с горива. Това обяви шефът на агенцията Ваньо Танов по БТВ. Той отказа да назове името, но сподели, че очаква по този повод компроматните атаки срещу него да бъдат подновени. По думите му фирмите, които се занимават с акцизни стоки, са много силни във финансово отношение: „Те могат да поръчват компромати. Могат да свалят ръководни фактори, които защитават определена политика“.

Танов изрази съжаление, че преди време в цялата тази схема с компроматите е замесен и синът му. Шефът на Митниците „заподозря“, че зад тези атаки стоят босове на контрабанда, които са свързани с акцизни стоки и които бяха сериозно ударени чрез затварянето на определени канали. „На този етап никой не ми оказва натиск, обсъждам всички проблеми с министъра на финансите“, допълни Танов. Той сподели, че се радва и на пълната подкрепа на премиера Бойко Борисов.

Според шефа на митниците има резултати в борбата срещу контрабандата. По думите му вече има изградени 6 мобилни групи, които са преминали специално обучение в Балчик. С тяхна помощ митническият шеф се надява от началото на следващата година да могат реално да се противопоставят на контрабандата.

Танов коментира и публикациите, че бившият зам.-шеф на агенция "Митници" Румен Божинов, известен като Цайса, е заемал поста три години с фалшиви дипломи за висше образование. Танов обясни, че още с влизането в митниците са започнали проверка на всички дипломи. Той припомни, че е имало хора, който за 6 години са взели по 4 дипломи, а през това време не са излизали нито един ден в отпуска. Други пък не са излизали в отпуска 12 години, „защото ги беше страх да излязат от схемата дори за ден и някой да им заеме мястото“.